

Generation X, Y, Z และ Alpha

วารสาร สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เมื่อ “The Baby Boom Generation” จบลง Generation X ก็เริ่มต้นและตามด้วย Y, Z และ Alpha” ประโยคนี้อาจได้ยินกันอยู่บ่อย ๆ ลองไขข้อข้องใจกันสักครั้งว่ามนุษย์พวกนี้เกิดช่วงปีไหนกันบ้าง

หนึ่ง Generation หรือหนึ่ง “ชั่วคน” นั้น หมายถึงช่วงเวลาเฉลี่ยระหว่างการมีลูกคนแรกของแม่กับการมีลูกคนแรกของลูกเธอ ในประเทศพัฒนาแล้วหนึ่ง “ชั่วคน” เท่ากับประมาณ 20 ปีกว่า ๆ จนเกือบใกล้ 30 ปี ในบางประเทศอาจถึง 30 ปี ด้วยซ้ำ

ในปี 2008 “ชั่วคน” ของอเมริกาคือ 20 ปี (เพิ่มขึ้น 3.6 ปี นับตั้งแต่ปี 1970) ส่วนเยอรมัน “ชั่วคน” ขยายจาก 24 ปี ใน 1970 ถึง 30 ปี ในปี 2008 สำหรับประเทศกำลังพัฒนาแล้ว “ชั่วคน” หนึ่งยาวประมาณ 20 ปีกว่า ๆ

ถ้าถือว่าหนึ่ง “ชั่วคน” ของมนุษย์เท่ากับประมาณ 25 ปี ก็หมายความว่ามนุษย์เราสืบทอดกันมานับตั้งแต่เป็นสองขา มีหน้าตาเป็นมนุษย์เหมือนปัจจุบันมาแล้วประมาณ 6,000-8,000 “ชั่วคน” เนื่องจากมนุษย์เพิ่งมีลักษณะดังกล่าวเมื่อประมาณ 150,000-200,000 ปี ก่อน (โปรดสังเกตสิ่งมีชีวิตอยู่ในโลกประมาณ 1,000 ล้านปี ings อยู่ในโลกลูกนี้มาแล้ว 65 ล้านปี) มนุษย์ถึงแม้จะมาถึงช้ามาก แต่กำลังจะเป็นผู้ทำลายโลก เรียกว่า “มาถึงหลัง ๆ แต่แสบสุด ๆ”)

อย่างไรก็ดี ยังมีอีกนัยยะหนึ่งของคำว่า “ชั่วคน” ก็คือ “ชั่วคน” ในความหมายของวัฒนธรรม (Cultural Generation) กล่าวคือกลุ่มคนที่เกิดในช่วงเวลาเดียวกัน และมีประสบการณ์ทางวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน ในความหมายนี้แหละคือ “ชั่วคน” ที่ผู้เขียนขอกล่าวถึง

The Baby Boom Generation คือ “ชั่วคน” ที่เกิดในช่วงเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (1946) จนถึง ค.ศ. 1964 การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของทารกหลังสงครามโลกในเกือบทุกประเทศทำให้เกิดสภาพการณ์คลื่นยักษ์ของพวก Baby Boomers ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทางสังคมตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นพื้นฐานของการเพิ่มขึ้นของประชากรในเวลาต่อมา หรือความต้องการสินค้าและบริการที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย หรือขนาดของเศรษฐกิจและธุรกิจที่เพิ่มขึ้น ฯลฯ

Generation X คือกลุ่มคนที่เกิดหลังจาก Baby Boom จบลง กล่าวคือเกิดในช่วงหลังของทศวรรษ 1960 ไปจนถึงปลายทศวรรษ 1970 หรือต้นทศวรรษ 1980 แต่ไม่เกินปี 1982

Generation Y หรือพวก Millennial Generation (หรือ Millennials) หรือบางทีเรียกว่า Generation Next, Net Generation หรือ Echo Boomers (ลูกของพวก Baby Boomers) คือพวกที่เกิดระหว่างกลางทศวรรษ 1970 ไปจนถึงต้นทศวรรษ 2000 (ปี ค.ศ. 2000 เป็นปีที่ครบ 2,000 ปี นับจากวันเกิดของพระเยซู)

ผู้เขียนพยายามให้ตัวเลขของช่วงเวลาเกิดของ Generation Y ชัดเจนเท่าที่จะเป็นไปได้เนื่องจากนักคิดหลายคนก็ใช้ตัวเลขที่ไม่สอดคล้องกันทั้งหมดของปีเริ่มเกิดของ Generation Y บ้างก็ใช้ปี 1982 เป็นปีแรกและปี 2000 เป็นปีจบ บ้างก็ใช้ปีก่อนหรือหลัง 1982 เล็กน้อยเป็นปีแรก และปลายทศวรรษ 1990 ถึงต้นทศวรรษ 2000 เป็นปีจบ

สำหรับ Generation Z นั้นชื่ออื่นคือ Generation I หรือ Internet Generation หรือ Generation Text บ้างก็เรียกว่า Generation @ บ้างก็เรียกว่าพวก Digital Natives (พวกพื้นเมืองดิจิทัล) พวกนี้เกิดประมาณต้นทศวรรษ 1990

พวกที่เกิดหลัง Generation Z คือเกิดหลัง ค.ศ. 2010 เป็นต้นมา ก็มีการเรียกว่าเป็น Generation Alpha ในขณะที่บางส่วนของ Generation Z เกิดในศตวรรษที่ 20 เช่น เกิดในทศวรรษ 1990 แต่พวก Generation Alpha ทุกคนเกิดในศตวรรษที่ 21

Generation Alpha ส่วนใหญ่เป็นลูกของ Generation Y และ Generation Z ที่แก่สักหน่อย และเป็นหลานปู่หลานตาของ Generation X และ Baby Boomers ที่อายุอ่อนหน่อย

โดยสรุป Baby Boomers เกิดหลังสงครามโลกครั้งที่สองจนถึง ค.ศ. 1964 Generation X คือพวกเกิดหลังปี 1964 ถึง 1982 Generation Y เกิดระหว่างกลางทศวรรษ 1970 ถึงต้นทศวรรษ 2000 Generation Z เกิดนับแต่ต้นทศวรรษ 1990 ถึง 2010 และ Generation Alpha คือพวกที่เกิดหลังปี 2010

การระบุช่วงปีเกิดของ Generation เหล่านี้เป็นไปตามมาตรฐานสังคมอเมริกัน ซึ่งแตกต่างออกไปบ้างจากสังคมตะวันตกอื่น ๆ เช่น อังกฤษ แคนาดา และออสเตรเลีย และสำหรับสหรัฐอเมริกาเองก็ไม่ได้ตรงกันทั้งหมด และสำหรับบาง Generation ปีที่เกิดก็ซ้อนคาบเกี่ยวไม่ต่อกันอย่างชัดเจนจนทำให้ปวดหัวไม่น้อย

คำว่า Generation ใดก็ไม่เศร้าใจเท่ากับคำว่า Stolen Generation (ชั่วคนที่ถูกขโมยไป) ซึ่งหมายถึงกลุ่มเด็กพื้นเมืองออสเตรเลีย (Aborigines) ที่เกิดระหว่าง ค.ศ. 1869-1969 ที่ถูกพรากออกไปจากอกแม่เพื่อให้รัฐและครอบครัวคนผิวขาวเอาไปเลี้ยง โดยเชื่อว่าจะทำให้ชีวิต “พัฒนา” ขึ้น แต่ปรากฏว่าพวกเหล่านี้กลายเป็นกลุ่มคนที่หัวใจแตกสลาย เสียผู้เสียคน เอาดีไม่ได้ที่น่าเสียดาย

สำหรับไทยแลนด์นั้น สิ่งที่น่าพิงหลึกเลียดก็คืออย่าให้ลูกหลานของเราในอนาคตตราหน้าพวกเราว่าเป็น Stupid Generations ก็แล้วกัน
